

**UCHWAŁA NR LXXI/533/2023
RADY GMINY LIPNO**

z dnia 28 grudnia 2023 r.

**w sprawie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz
Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2024-2025**

Na podstawie art. 4¹ ust. 1, 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz. U z 2023 r. poz. 2151) uchwała się, co następuje.

§ 1. Uchwała się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2024-2025, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Lipno.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2024 r.

Przewodniczący Rady Gminy
Lipno

Bartosz Zięba

Załącznik do uchwały Nr LXXI/533/2023
Rady Gminy Lipno
z dnia 28 grudnia 2023 r.

GMINNY PROGRAM
PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
NA LATA 2024-2025

Lipno, grudzień 2023 r.

SPIS TREŚCI

Wprowadzenie.

- I. Diagnoza sytuacji lokalnej w zakresie problemów związanych z używaniem alkoholu przez mieszkańców Gminy Lipno:
 1. Ludność Gminy Lipno.
 2. Uchwały dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.
 3. Rynek napojów alkoholowych w Gminie Lipno.
 4. Szkoły, przedszkola i placówki wsparcia dziennego.
 5. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
 6. Punkt konsultacyjny ds. uzależnień i przemocy.
 7. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lipnie.
 8. Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy domowej.
 9. Zespół Dzielnicowych w Lipnie.
- II. Lista aktualnych problemów wynikających z analizy danych statystycznych.
- III. Zadania oraz wskaźniki realizacji zadań zaplanowanych na lata 2024-2025.
- IV. Podmioty uczestniczące w realizacji zadań.
- V. Koordynowanie i realizacja zadań Programu.
- VI. Finansowanie zadań Programu.
- VII. Monitoring i ewaluacja.

Wprowadzenie.

Podstawą prawną działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych w Polsce jest ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Z kolei problematyka związana z zażywaniem narkotyków oraz pozostałych substancji psychoaktywnych została uregulowana w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii. Ustawy te określają kierunki polityki państwa wobec alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych oraz regulują zagadnienia dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów dotyczących nadużywania alkoholu, narkotyków i pozostałych substancji psychoaktywnych, a także wskazują zadania i podmioty odpowiedzialne za ich realizację oraz określają źródła finansowania tych zadań.

Alkohol wprawdzie jest produktem legalnym, ale nie może być traktowany jak inne towary rynkowe. Z jednej strony alkohol generuje zyski dla producentów, daje możliwość zatrudnienia, przysparza dochody w formie akcyzy dla rządów i w formie opłat za zezwolenia dla samorządów, ale z drugiej strony jest on substancją toksyczną i psychoaktywną powodującą szkody zdrowotne, społeczne, ekonomiczne dla jednostek i społeczeństwa.

We wszystkich krajach europejskich alkohol jest traktowany jako towar szczególnie i tym samym nie podlega regułom wolnego rynku. Handel alkoholem jest reglamentowany. W Polsce za realizację polityki ograniczającej dostępność alkoholu odpowiedzialny jest samorząd gminny. Reglamentację alkoholu rozpoczyna rada gminy podejmując uchwały określające liczbę zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych i ograniczenia godzin nocnej sprzedaży napojów alkoholowych. Za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych gmina pobiera opłaty, które przeznacza na rozwiązywanie problemów, generowanych przez spożywanie alkoholu.

W odniesieniu do alkoholu wyróżnia się dwa rodzaje dostępności: ekonomiczną, która rozumiana jest jako relacja między ceną alkoholu a dochodami konsumentów oraz fizyczną określającą gęstość punktów sprzedaży napojów alkoholowych, ich rozmieszczenie na terenie gminy oraz godziny otwarcia placówki. W ramach ograniczania dostępności alkoholu ustawodawca wprowadził regulacje centralne, wynikające wprost z przepisów ustawy oraz regulacje lokalne, wprowadzane przez samorząd.

Z kolei zgodnie z ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii do zadań własnych gminy należy:

- 1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem,
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej,
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych,

- 4) wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii,
- 5) pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2024-2025, zwany dalej Programem, jest odpowiedzią na występujące w społeczności problemy związane ze spożywaniem alkoholu oraz zażywaniem narkotyków i pozostałych substancji psychoaktywnych, jak również uzależnienia od zachowań, czyli uzależnienia behawioralne. Program ten oparty został na analizie potrzeb związanych z niwelowaniem problemów i możliwościach ich zaspokajania, uwzględnia zasoby i środki, którymi dysponuje Gmina Lipno.

Program uwzględnia również cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, określone w Narodowym Programie Zdrowia na lata 2021-2025.

I. Diagnoza sytuacji lokalnej w zakresie problemów związanych z używaniem alkoholu przez mieszkańców Gminy Lipno.

1. Ludność Gminy Lipno.

Tabela nr 1. Struktura według płci w latach 2017–2023

Rok	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Ludność ogółem	7 968	8 162	8 415	8 649	8 658	9199	9347
Kobiety	3 973	4 091	4 229	4 327	4303	4599	4660
Mężczyźni	3 995	4 071	4 186	4 322	4355	4600	4687

2023 r. - stan na dzień 05.12.2023 r.

Tabela nr 2. Populacje osób, u których występują różne kategorie problemów uzależnień (dane szacunkowe według PARPA)

Populacje osób, u których występują różne kategorie problemów uzależnień (dane szacunkowe według PARPA)		W Polsce	W mieście 100 tys. mieszk.	W Gminie Lipno
Liczba osób uzależnionych od alkoholu	ok. 2% populacji	ok. 800 tys.	ok. 2.000 osób	ok. 187 osób
Dorośli żyjący w otoczeniu alkoholika (współmałżonkowie, rodzice)	ok. 4% populacji	ok. 1,5 mln	ok. 4.000 osób	ok. 374 osoby
Dzieci wychowujące się w rodzinach alkoholików	ok. 4% populacji	ok. 1,5 mln	ok. 4.000 osób	ok. 374 osoby
Osoby pijące szkodliwie	5 - 7% populacji	2 - 2,5 mln	5.000 - 7.000 osób	od ok. 467 do 654 osób
Ofiary przemocy domowej w rodzinach z problemem alkoholowym	2/3 osób dorosłych oraz 2/3 dzieci z tych rodzin	ok. 2 mln osób dorosłych i dzieci	ok. 5.300 osób dorosłych i dzieci	około 494 osoby dorosłe i dzieci

Przyjmując szacunki Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych można zakładać, że w Gminie Lipno jest około:

- 1) 187 osób uzależnionych od alkoholu,
- 2) 374 osoby dorosłe, żyjące w otoczeniu osób nadużywających alkoholu (współmałżonkowie, rodzice) oraz około 346 osób - dzieci wychowujących się w rodzinach z problemem alkoholowym,
- 3) 467 do 654 osób pijących szkodliwie,
- 4) 494 osoby doznające przemocy domowej w rodzinach z problemem alkoholowym.

2. Uchwały dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Uchwała Nr LXIV/381/2018 Rady Gminy Lipno z dnia 13 września 2018 r. w sprawie maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz zasad usytuowania miejsc sprzedaży tych napojów na terenie Gminy Lipno.

Zgodnie z Uchwałą Nr LXIV/381/2018 Rady Gminy Lipno z dnia 13 września 2018 r. w sprawie maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz zasad usytuowania miejsc sprzedaży tych napojów na terenie Gminy Lipno ustala się, że zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych nie są wydawane w punktach usytuowanych w odległości mniejszej niż 50 metrów mierzonej ciągiem komunikacyjnym od następujących obiektów:

- 1) szkół i przedszkoli,
- 2) zakładów opieki zdrowotnej,
- 3) kościołów i cmentarzy.

Pomiaru odległości, o której mowa wyżej dokonuje się wzdłuż ciągów komunikacyjnych od wejścia na teren chroniony, a w przypadku braku ogrodzenia terenu chronionego, od wejścia głównego do obiektu chronionego do drzwi wejściowych punktu sprzedaży lub podawania napojów alkoholowych łączących wejście do obiektu chronionego z wejściem do miejsca sprzedaży i podawania napojów alkoholowych.

3. Rynek napojów alkoholowych w Gminie Lipno.

Tabela nr 3. Liczba wydanych przedsiębiorcom zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych w latach 2018-2023

Rok	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Liczba limitowanych uchwałą Rady Gminy Lipno zezwoleń ogółem	40	40	40	40	40	40
Liczba wydanych zezwoleń przedsiębiorcom	22	23	21	24	10	21
Liczba niewykorzystanych zezwoleń	18	17	19	16	30	19

Tabela nr 4. Liczba mieszkańców Gminy Lipno przypadających na 1 punkt sprzedaży

Rok	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Liczba mieszkańców Gminy Lipno przypadających na 1 punkt sprzedaży	319	371	360	412	394	919	445

Tabela nr 5. Wartość sprzedanego alkoholu w latach 2017-2022

Rok	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Wartość sprzedanego alkoholu w PLN	4.209.489,68	4.844.878,76	4.740.748,73	6 115 684,06	5 697 350,28	5 855 606,70
Wartość sprzedanego alkoholu na jednego mieszkańca Gminy Lipno w PLN	528,30	593,59	563,37	707,10	658,04	636,54

W Gminie Lipno mamy do czynienia z wysokimi wartościami sprzedanego alkoholu w odniesieniu do liczby mieszkańców. W latach 2017-2020 zauważamy tendencję wzrostową wartości sprzedanego alkoholu, w roku 2021 wartość sprzedanego alkoholu spadła, zaś w roku 2022 nieznacznie wzrosła.

4. Szkoły, przedszkola i placówki wsparcia dziennego.

Tabela nr 6. Programy profilaktyczne realizowane w Gminie Lipno

Programy profilaktyczne	Rok	2019	2020	2021	2022
Program rekomendowany „Spójrz inaczej”, „Przyjaciele Zippiego”	Liczba uczniów biorących udział w programie	28	56	85	25
Zajęcia profilaktyczne prowadzone w świetlicach wiejskich oraz uczniowskich klubach sportowych	Liczba uczniów biorących udział w zajęciach	195	200	375	355
Kolonie/obozы z programem profilaktycznym	Liczba dzieci i młodzieży biorących udział w wyjeździe kolonijnym	11	0	0	80

Na terenie gminy Lipno działania profilaktyczne w szkołach i przedszkolach skoncentrowane są na szkoleniach osób, które następnie przeprowadzają zajęcia profilaktyczne w każdej ze szkół. W roku 2020 kadra została przeszkolona w zakresie Programu Profilaktycznego „Przyjaciele Zippiego”, który jest prowadzony w szkołach na terenie gminy Lipno od 2021 r. Ponadto od 2022 r. na terenie szkół organizowane są w trakcie przerwy letniej i zimowej półkolonie profilaktyczne, jak również odbywają się pozaszkolne zajęcia sportowe.

5. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Tabela nr 7. Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w latach 2017-2023.

Zadania	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Podjęcie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu wobec osób uzależnionych od alkoholu, w tym:							
liczba przyjętych wniosków	12	8	23	9	10	1	13
liczba przeprowadzonych rozmów motywujących do podjęcia dobrowolnego leczenia	36	15	39	21	25	8	25
liczba osób, które zostały skierowane na badanie przez biegłych sądowych	6	4	2	4	0	1	8
liczba skierowanych do sądu wniosków o zobowiązanie do leczenia odwykowego	5	8	5	4	0	1	7
Realizowanie działań kontrolnych w stosunku do podmiotów prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych, w tym:							
liczba zaplanowanych kontroli	0	0	0	0	0	0	0
liczba przeprowadzonych kontroli	0	0	0	0	0	0	0
Opiniowanie wniosków przedsiębiorców ubiegających się o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, w tym:							
liczba zaopiniowanych wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych	7	14	13	10	9	5	7
Współpraca członków Komisji z Zespołem Interdyscyplinarnym							
Udział członków Komisji w pracach grup diagnostyczno pomocowych ds. przeciwdziałania przemocy domowej	36	24	30	12	8	2	53

W 2023 roku do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wpłynęło 13 wniosków o wszczęcie procedury leczenia odwykowego. Przeprowadzono 25 rozmów motywujących do podjęcia leczenia odwykowego. Rozmowy przeprowadzane były bezpośrednio z osobami zgłoszonymi oraz w dwóch przypadkach z członkami rodzin. Nie wszystkie rozmowy kończą się decyzją o podjęciu leczenia, dlatego w takich sytuacjach Komisja kieruje sprawę do sądu, który wszczyna procedurę zobowiązania do leczenia odwykowego.

6. Punkt konsultacyjny ds. uzależnień i przemocy.

Tabela nr 8. Dane dotyczące działalności punktu konsultacyjnego działającego na terenie gminy Lipno.

Rok	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Liczba porad ogółem	78	137	133	69	183	171	165
Liczba porad udzielonych osobom z problemem alkoholowym oraz innymi uzależnieniami	78	72	43	46	163	129	127
Liczba porad udzielonych dorosłym członkom rodziny osoby z problemem alkoholowym	0	2	13	10	9	16	15
Liczba porad udzielonych osobom doznającym przemocy domowej	0	24	38	9	2	0	3
Liczba porad udzielonych osobom stosującym przemoc domową	0	19	39	4	9	26	20

Od roku 2018 w ramach punktu skorzystać z pomocy mogą nie tylko osoby nadużywające alkoholu lub pozostałych substancji szkodliwych, ale także osoby współuzależnione. W latach 2021-2022 wzrosła ogólna liczba udzielonych porad. Tendencja ta utrzymuje się także w 2023 r. Z pomocy punktu mogą korzystać osoby i rodziny osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków oraz pozostałych substancji o działaniu psychoaktywnym.

7. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lipnie.

Tabela nr 9. Pomoc udzielana przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lipnie.

Rok	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Liczba rodzin objętych pomocą, w tym liczba rodzin korzystających ze:	151	138	137	110	133	97
- świadczenia niepieniężnego	42	41	38	42	54	12
- świadczenia pieniężnego	101	88	81	88	79	85
Liczba rodzin z problemem alkoholowym	4	4	3	2	2	4

Wykazana niska liczba rodzin z problemem alkoholowym dotyczy wyłącznie tych sytuacji, w których osoba korzystająca ze świadczeń pomocy społecznej została zdiagnozowana jako uzależniona od alkoholu. Jedynie wówczas dopuszczalnym jest wskazanie jako powodu udzielenia pomocy społecznej problemu alkoholowego. W sytuacji braku stosownej diagnozy jako powód udzielenia pomocy nie jest wskazywany problem alkoholowy, choć często w danej rodzinie on występuje.

Mając na uwadze fakt, że problem alkoholowy bardzo często generuje bezrobocie i brak systematycznych dochodów, trudności opiekuńczo wychowawcze, przemoc i ubóstwo to właśnie problemy współistniejące wskazywane są jako przyczyna udzielenia pomocy społecznej. Pamiętać należy, że w rzeczywistości to problem alkoholowy często leży u podstaw powodów korzystania z systemu pomocowego.

8. Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy domowej.

Tabela nr 10. Informacja na temat procedury Niebieskiej Karty.

Rok	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Liczba wszczętych procedur Niebieskiej Karty	24	14	14	20	21	26	17
Liczba wszczętych nowych procedur Niebieskiej Karty w rodzinie z problemem alkoholowym	18	8	8	9	9	11	6

Jak wynika z powyższych zestawień na przestrzeni ostatnich lat utrzymuje się stała tendencja ścisłego powiązania zjawiska przemocy z problemem alkoholowym. Bardzo często podjęcie terapii osoby uzależnionej powoduje, że w danej rodzinie dochodzi także do ustania przemocy domowej. W absolutnej większości przypadków, kiedy mamy do czynienia z przemocą domową i istnieniem problemu alkoholowego do aktów przemocy dochodzi po spożyciu alkoholu.

Należy także zwrócić uwagę na to, że choć najczęściej sprawcami przemocy domowej są osoby z problemem alkoholowym, to również osoby uzależnione bywają ofiarami zjawiska przemocy ze strony domowników.

9. Zespół Dzielnicowych w Lipnie.

Tabela nr 11. Liczba przeprowadzonych interwencji na terenie gminy Lipno przez policjantów Zespołu Dzielnicowych w Lipnie w latach 2017-2023.

Rok	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Liczba interwencji ogółem	164	201	187	186	96	237	193
Liczba interwencji dotyczących przemocy domowej	10	8	12	6	6	5	6
Liczba zatrzymanych nietrzeźwych kierujących pojazdami mechanicznymi	9	15	12	12	6	3	5
Liczba nałożonych mandatów karnych za spożywanie alkoholu w miejscach publicznych	28	21	23	22	9	8	13
Liczba zatrzymanych nietrzeźwych kierujących rowerami	6	5	6	3	2	4	3
Liczba osób doprowadzonych w celu wytrzeźwienia	5	4	5	5	4	3	2
Liczba osób nieletnich zatrzymanych pod wpływem alkoholu	0	0	0	1	0	0	0

2023 r. - stan na dzień 07.12.2023 r.

II. Lista aktualnych problemów wynikających z analizy danych statystycznych.

Tabela nr 12. Lista aktualnych problemów.

PROBLEMY WYNIKAJĄCE Z DIAGNOZY	CELE MOŻLIWE DO OSIĄGNIĘCIA
Duża ilość interwencji z powodu przemocy domowej, do której dochodzi pod wpływem alkoholu	<p><u>Cel główny:</u> Ograniczenie przypadków przemocy domowej</p> <p><u>Cele szczegółowe:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Zapewnienie możliwości skorzystania z pomocy psychologicznej dla osób dorosłych doznających przemocy - Zapewnienie dostępu do programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc - Zapewnienie dostępu do pomocy psychologicznej dla osób stosujących przemoc - Zwiększenie kompetencji członków grup diagnostyczno-pomocowych w zakresie pracy z osobami doznającymi przemocy i stosującymi przemoc domową
Duża liczba osób doprowadzonych w celu wytrzeźwienia	<p><u>Cel główny:</u> Ograniczenie przypadków osób dorosłych nadmiernie pijących alkohol w sposób ryzykowny</p> <p><u>Cele szczegółowe:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Zapewnienie odpowiedniej ilości programów dla osób dorosłych pijących alkohol w sposób ryzykowny
Liberalny stosunek rodziców do spożywania alkoholu oraz pozostałych substancji niebezpiecznych przez dzieci i młodzież	<p><u>Cel główny:</u> Ograniczenie liberalnego podejścia rodziców do spożywania alkoholu oraz pozostałych substancji przez dzieci i młodzież</p> <p><u>Cel szczegółowy:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Zapewnienie możliwości udziału rodziców w warsztatach w zakresie utrzymania abstynencji przez dzieci i młodzież - Prowadzenie działań edukacyjnych oraz informacyjnych dla rodziców i dzieci nt. skutków spożywania w młodym wieku alkoholu oraz innych substancji psychoaktywnych
Duża liczba osób dorosłych spożywających alkohol w sposób ryzykowny	<p><u>Cel główny:</u> Ograniczenie liczby osób dorosłych spożywających alkohol w sposób ryzykowny</p> <p><u>Cel szczegółowy:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Zapewnienie odpowiedniej ilości programów dla osób dorosłych spożywających alkohol w sposób ryzykowny - Prowadzenie działań edukacyjnych oraz informacyjnych nt. skutków spożywania alkoholu w sposób ryzykowny
Szkody zdrowotne i rozwojowe u dzieci z rodzin z problemem alkoholowym	<p><u>Cel główny:</u> Ograniczenie szkód zdrowotnych i rozwojowych u dzieci z rodzin z problemem alkoholowym</p> <p><u>Cele szczegółowe:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Zwiększenie dostępności pomocy socjoterapeutycznej u dzieci z rodzin z problemem alkoholowym - Zwiększenie kompetencji nauczycieli w zakresie rozpoznawania dzieci z rodzin z problemem alkoholowym - Zdobycie lub zwiększenie kompetencji nauczycieli w zakresie pracy z dzieckiem z rodziny z problemem alkoholowym - Poprawa relacji między rodzicami/opiekunami a dzieckiem
Niewystarczający poziom wiedzy wśród sprzedawców napojów alkoholowych na temat ustawowych zakazów sprzedaży i podawania alkoholu	<p><u>Cel główny:</u> Zwiększenie poziomu wiedzy w grupie sprzedawców napojów alkoholowych na temat ustawowych zakazów sprzedaży i podawania alkoholu.</p> <p><u>Cel szczegółowy:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Zapewnienie dostępu sprzedawców handlujących alkoholem do szkoleń na temat ustawowych zakazów sprzedaży i podawania alkoholu

Duża łatwość zakupu alkoholu przez osoby niepełnoletnie	<p><u>Cel główny:</u> Zwiększenie poziomu wiedzy w grupie sprzedawców napojów alkoholowych na temat konsekwencji sprzedaży i podawania alkoholu nieletnim</p> <p><u>Cele szczegółowe:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Zapewnienie dostępu sprzedawców handlujących alkoholem do szkoleń na temat konsekwencji sprzedaży oraz podawania alkoholu nieletnim
Występowanie zjawiska zakłócania porządku publicznego wywoływanego przez osoby będące pod wpływem alkoholu lub środków odurzających	<p><u>Cel główny:</u> Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców Gminy Lipno w rejonach, w których najczęściej gromadzą się osoby nietrzeźwe</p> <p><u>Cele szczegółowe:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Zapewnienie mieszkańcom poczucia bezpieczeństwa, szczególnie w rejonach zagrożonych
Duża liczba przypadków osób kierujących pojazdami, w tym poruszających się rowerem pod wpływem alkoholu oraz pozostałych substancji	<p><u>Cel główny:</u> Ograniczenie przypadków kierowania pojazdami, w tym jazdy rowerem, pod wpływem alkoholu</p> <p><u>Cele szczegółowe:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Zapewnienie dostępu kierowcom do szkoleń i materiałów edukacyjnych w zakresie wpływu alkoholu oraz pozostałych substancji na bezpieczeństwo prowadzenia pojazdu

III. Zadania oraz wskaźniki realizacji zadań zaplanowanych na lata 2024-2025.

Celem głównym Programu jest ograniczenie szkód zdrowotnych i społecznych skutków, wynikających z nadużywania napojów alkoholowych, używania innych substancji psychoaktywnych, uzależnień behawioralnych oraz przemocy domowej, poprzez podnoszenie poziomu wiedzy oraz świadomości mieszkańców Gminy Lipno oraz prowadzenie skoordynowanych działań profilaktycznych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych. Narodowy Program Zdrowia na lata 2021-2025 jest podstawowym dokumentem polityki zdrowia publicznego wyznaczającym cel strategiczny i cele operacyjne oraz najważniejsze zadania do realizacji na rzecz zwiększenia liczby lat przeżytych w zdrowiu oraz zmniejszenia społecznych nierówności w tym zakresie. Opiera się na współdziałaniu wielu podmiotów m.in. administracji rządowej, jednostek samorządu terytorialnego, zakładów leczniczych, organizacji pozarządowych. Wśród celów operacyjnych wyszczególniono również profilaktykę uzależnień – cel 2, w której ujęte są obszary: zintegrowane przeciwdziałanie uzależnieniom, uzależnienie od tytoniu (nikotyny), od alkoholu, od zachowań (uzależnienia behawioralne), od narkotyków. W każdym obszarze są uwzględnione zadania, których realizacja przyczyni się do wykonania tego celu. Dla ich określenia, w niniejszym Programie wykorzystano zapisy Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021–2025, przyjętego rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025 (Dz. U. z 2021 r. poz. 642).

Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków i pozostałych substancji psychoaktywnych oraz doświadczających uzależnień behawioralnych

	Zadanie	Wskaźniki
1.	Prowadzenie Punktu Konsultacyjnego w Lipnie dla osób z problemami uzależnień	– liczba porad
2.	Realizacja programów w zakresie rehabilitacji dla osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków i innych substancji oraz zachowań	– liczba osób biorących udział w programach

Udzielenie rodzinom, w których występują problemy uzależnień od alkoholu, narkotyków i pozostałych substancji psychoaktywnych pomocy psychospołecznej i prawnej, w szczególności ochrony przed przemocą domową

	Zadanie	Wskaźniki
1.	Prowadzenie Punktu Konsultacyjnego w Lipnie dla rodzin/otoczenia osób uzależnionych	– liczba porad
2.	Przygotowanie i upowszechnianie informacji nt. lokalnej oferty pomocy dla członków rodzin z problemem uzależnień, w szczególności z problemem przemocy domowej	– liczba materiałów informacyjnych

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działania na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych

	Zadanie	Wskaźniki
1.	Realizacja rekomendowanych programów profilaktycznych na terenie szkół w Gminie Lipno	– liczba programów rekomendowanych – liczba uczestniczących w programach: uczniów, rodziców, nauczycieli
2.	Realizacja warsztatów przeznaczonych dla rodziców w zakresie pomocy młodzieży w utrzymaniu abstynencji oraz edukacja w zakresie szkód związanych ze spożywaniem alkoholu, zażywaniem narkotyków i pozostałych substancji przez dzieci i młodzież oraz uzależnieniami behawioralnymi	– liczba programów – liczba rodziców uczestniczących w programach
3.	Realizacja innych niż rekomendowane, wartościowych programów i zajęć, w tym z psychologiem na terenie szkół oraz pozostałych placówek, w zajęciach których uczestniczą dzieci i młodzież	– liczba programów – liczba uczestniczących w programach: osób, uczniów, rodziców, nauczycieli
4.	Podnoszenie kompetencji przedstawicieli instytucji działających w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów wynikających z używania alkoholu, narkotyków oraz uzależnień behawioralnych, w tym w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej (GKRPA, Policja, pracownicy GOPS, ZI, przedsiębiorcy handlujący napojami alkoholowymi, kadra pedagogiczna, strażacy, sołtysi, seniorzy, trzeźwiejący alkoholicy)	– liczba szkoleń – liczba uczestników szkoleń

5.	Podnoszenie kompetencji sprzedawców punktów sprzedaży napojów alkoholowych w zakresie zasad i warunków sprzedaży napojów alkoholowych	– liczba osób objętych działaniami edukacyjnymi
6.	Prowadzenie pozalekcyjnych zajęć profilaktycznych uwzględniających zajęcia sportowe dla uczniów w oparciu o zasoby gminne	– liczba zrealizowanych programów – ilość osób uczestniczących w programach
7.	Organizowanie dla dzieci i młodzieży pochodzących ze środowisk zagrożonych problemami uzależnień i przemocą domową różnych form wypoczynku z programami socjoterapeutycznymi	– liczba dzieci i młodzieży – liczba form wypoczynku z programami socjoterapeutycznymi
8.	Kolportaż materiałów edukacyjnych (książki, ulotki, plakaty, broszury itp.) w zakresie problematyki alkoholowej, narkotykowej, uzależnień behawioralnych i przemocy domowej na terenie gminy Lipno	– szacunkowa liczba odbiorców działań
9.	Programy prewencyjne dotyczące zapobiegania problemom alkoholowym i pozostałym uzależnieniom wśród dzieci i młodzieży realizowane we współpracy z Zespołem Dzielnicowych w Lipnie	– liczba programów – liczba uczestników

Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych, uzależnień od narkotyków oraz od pozostałych substancji i zachowań

	Zadanie	Wskaźniki
1.	Działania zmierzające do aktywizacji zawodowej i społecznej osób uzależnionych od alkoholu poprzez uczestnictwo w zajęciach Centrum Integracji Społecznej	– liczba osób uczestniczących w zajęciach

Podjęcie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13 ust. 1 i art. 15 ustawy (zakaz reklamy i sprzedaży alkoholu nieletnim) oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego

	Zadanie	Wskaźniki
1.	Podjęcie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art.13 ustawy (ograniczenia dotyczące reklamy i promocji napojów alkoholowych)	– liczba interwencji
2.	Podjęcie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art.15 ustawy (osoby objęte zakazem sprzedaży, podawania napojów alkoholowych)	– liczba podjętych interwencji z art. 15 ustawy
3.	Kontrole punktów sprzedaży napojów alkoholowych w zakresie zasad i warunków korzystania z zezwoleń	– liczba przeprowadzonych kontroli

Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

	Zadanie	Wskaźniki
1.	Podjęcie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu wobec osób uzależnionych od alkoholu	<ul style="list-style-type: none"> - liczba przyjętych wniosków - liczba osób zmotywowanych do podjęcia leczenia dobrowolnego - liczba osób, które zostały skierowane na badanie przez biegłych - liczba wniosków skierowanych do sądu
2.	Realizowanie działań kontrolnych w stosunku do podmiotów prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych	<ul style="list-style-type: none"> - liczba zaplanowanych kontroli - liczba przeprowadzonych kontroli
3.	Opiniowanie wniosków przedsiębiorców ubiegających się o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych	- liczba zaopiniowanych wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych
4.	Udział członków komisji w pracach grup diagnostyczno pomocowych ds. przeciwdziałania przemocy domowej	- liczba spotkań grup diagnostyczno pomocowych z udziałem członka GKRPA

IV. Podmioty uczestniczące w realizacji zadań:

- 1) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lipnie,
- 2) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lipnie,
- 3) Policja – Zespół Dzielnicowych w Lipnie,
- 4) Zespół Interdyscyplinarny w Lipnie,
- 5) Gminny Ośrodek Kultury w Lipnie,
- 6) Niepubliczny Ośrodek Zdrowia w Lipnie,
- 7) Placówki oświatowe,
- 8) Terenowy Komitet Ochrony Praw Dziecka w Lesznie,
- 9) Oddział Leczenia Uzależnień - oddział stacjonarny funkcjonujący w ramach Wojewódzkiego Szpitala Neuropsychiatrycznego w Kościanie,
- 10) Poradnia Terapii Uzależnień od Alkoholu „Ego” w Lesznie - Poradnia Leczenia Uzależnień i Współuzależnień,
- 11) Przychodnia Empatia w Lesznie,
- 12) Poradnia MONAR w Lesznie,
- 13) Centrum Profilaktyki Akademia Zdrowia w Lesznie.

V. Koordynowanie i realizacja zadań Programu.

Realizacja zadań Programu koordynowana jest przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lipnie oraz Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lipnie.

VI. Finansowanie zadań Programu.

Zadania przewidziane do realizacji w ramach Programu finansowane będą ze środków pochodzących z opłat od zezwoleń od przedsiębiorców prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych oraz opłat za sprzedaż napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml.

Wynagrodzenie dla członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Członkom Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lipnie, zwanej dalej Komisją za wykonywane czynności przysługuje wynagrodzenie miesięczne w wysokości 1.000 zł dla Przewodniczącego Komisji oraz w wysokości 500 zł dla pozostałych Członków Komisji.

Wypłata wynagrodzenia następuje raz na miesiąc, na podstawie listy obecności z posiedzeń, w terminie do 14 dni po upływie danego miesiąca. W przypadku nieobecności Członka Komisji na posiedzeniu nie otrzymuje on wynagrodzenia lub otrzymuje wynagrodzenie proporcjonalnie pomniejszone.

Do zadań Przewodniczącego Komisji należy obsługa formalno-prawna oraz administracyjna prac Komisji, koordynowanie jej działań oraz prowadzenie dyżurów telefonicznych dla mieszkańców Gminy Lipno.

Członkowie Komisji przy wykonywaniu czynności związanych z pracą Komisji, w tym również za uczestnictwo w szkoleniach, seminariach, konferencjach, na terenie gminy Lipno oraz poza Gminą Lipno mogą otrzymywać zwrot kosztów podróży na zasadach obowiązujących w Urzędzie Gminy Lipno.

VII. Monitoring i ewaluacja.

Monitorowanie sytuacji występujących zagrożeń w środowisku lokalnym jest podstawą do właściwego rozeznania skali problemu uzależnień w Gminie Lipno, a w konsekwencji do planowania działań profilaktycznych adekwatnie do potrzeb. Monitorowanie stanu tych problemów będzie odbywało się we współpracy z realizatorami Programu.

Wyżej wymieniony monitoring będzie przeprowadzony poprzez:

- 1) zbieranie danych szacunkowych, statystycznych, ankietowych,
- 2) analizę uzyskanych danych,
- 3) wymianę informacji między instytucjami, organizacjami i wszelkimi podmiotami odpowiedzialnymi i realizującymi założenia Programu na terenie gminy Lipno,
- 4) prowadzenie działań mających na celu ocenę rodzaju i stopnia zagrożenia uzależnieniami, a także monitorujących skuteczność realizowanych programów profilaktycznych,
- 5) gromadzenie i analiza danych na temat problemu uzależnień w Gminie Lipno oraz porównywanie ich z danymi krajowymi,
- 6) opracowanie wniosków oraz priorytetów na dalsze lata.

Ewaluacja Programu oznacza systematyczne zbieranie, analizę i interpretację danych w celu określenia efektywności poszczególnych działań, szczególnie po ich zakończeniu.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY LIPNO
Artur Zięba
Artur Zięba

Uzasadnienie

Realizacja zadań wynikających z ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz. U. z 2023 r. poz. 2151) oraz z ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn. Dz. U. z 2023 r. poz.1939) należących do kompetencji samorządu gminnego prowadzona jest na podstawie gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii. Elementem gminnego programu może być również również realizacja zadań związanych z przeciwdziałaniem uzależnieniom behawioralnym, co jest zgodne z Narodowym Programem Zdrowia na lata 2021-2025.

Ponadto w gminnych programach rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomani określa się zasady wynagradzania członków gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych.

Mając powyższe na względzie podjęcie przedmiotowej uchwały stało się uzasadnione.

Przewodniczący Rady Gminy
Lipno

Bartosz Zięba